

Gemeente
West
Maas en
Waal

Gladheidbestrijding

Uitvoeringsplan 2018-2019

Vastgesteld door burgemeester en wethouders
In werking getreden op 1 november 2018

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	3
1.1 Uit het beleid	3
1.2 Wijzigingen ten opzichte van vorig seizoen	3
2 Werkwijze	4
2.1 Routeverdeling – preventief strooien	4
2.2 Handmatige gladheidbestrijding – curatief strooien	4
2.3 Zouttekort	4
3 Organisatie	5
3.1 Verantwoordelijken	5
3.2 Werkzaamheden	5
3.2.1 Oproepprotocol	6
3.3 Afstemming andere partijen	6
3.4 Overige regelingen	6
4 Communicatie	7
4.1 Uitvoerende partijen	7
4.2 Externe communicatie	7
5 Registratie en evaluatie	8
5.1 Registratie	8
5.2 Evaluatie	8
6 Planning	9
Bijlage 1: Kerngegevens gemeentepersoneel en externen (niet openbaar)	10
Bijlage 2: Strooischema eigen chauffeurs	11
Bijlage 3: Formulieren registratie	122
Bijlage 4: Rayons en strooiroutes (aparte bijlage)	13

1 Inleiding

Gemeente West Maas en Waal is beheerder van een groot deel van de openbare wegen in de gemeente. De gemeente heeft een zorgplicht, vastgelegd in de Wegenwet, om haar wegen in een goede en veilige staat te laten verkeren. Gladheidbestrijding valt onder deze zorgplicht. In juridische zin is het belangrijk om te weten dat het hierbij gaat om een zogenaamde inspanningsverplichting en niet om een resultaatsverplichting. Om optimaal in te kunnen spelen op deze zorgplicht wordt de gladheidbestrijding uitgevoerd volgens een vooraf opgesteld en vastgesteld beleidsplan gladheidbestrijding.

Dit uitvoeringsplan is een nadere uitwerking van het beleidsplan. In dit uitvoeringsplan zijn de algemene uitgangspunten vertaald naar concrete acties. Dit plan wordt ieder jaar voor aanvang van het winterseizoen geëvalueerd en geactualiseerd.

Team Openbare Ruimte stelt het uitvoeringsplan jaarlijks op voor de gemeente West Maas en Waal. Dit gebeurt op basis van de ervaringen van het voorgaande jaar, of als er zaken met een grote impact op de gladheidsbestrijding zich voordoen.

1.1 Uit het beleid

Een hoofdonderscheid in de methodiek betreft het curatief of preventief bestrijden van gladheid. Bij curatief bestrijden wordt pas gestrooid als de gladheid daadwerkelijk is opgetreden. Preventief strooien gebeurt op basis van gladheidverwachting. Er wordt gestrooid om gladheid te voorkomen.

De gemeenteraad heeft in 2001 gekozen voor preventief strooien via de natzoutmethode.

1.2 Wijzigingen ten opzichte van vorig seizoen

In het strooiseizoen 2017-2018 is gebleken dat de Dijkdwarsstraat in Beneden Leeuwen en de Blauwstraat in Maasbommel niet goed te strooien zijn door geparkeerde voertuigen. De strooiwagens kunnen er niet langs en moeten terug manoeuvreren. Dit is zeker niet makkelijk in de nacht en onder speciale weersomstandigheden. In de Dijkstraat zijn bewoners al meerdere malen aangesproken maar verplaatsen geen voertuigen of vergeten het. Na vaststelling van dit uitvoeringsplan worden de bewoners in de straten aangeschreven met het verzoek voldoende ruimte vrij te laten in geval van naderend slecht weer. Een consequentie kan zijn om de route uit het plan te schrappen.

Op 1 oktober 2018 heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat een besloten dat voor de uitvoering van de gladheidbestrijding tijdens slecht weer een aantal vrijstellingen te verlenen. Een aantal wijzigingen ten opzichte van de oude situatie:

- de verplichting voor beroepschauffeurs om nascholing te volgen (code 95) is niet meer verplicht.
- Het is toegestaan om de noodzakelijke hinder te veroorzaken als die nodig is voor het sneeuwruimen en gladheidbestrijding (hinder en gevaar uit artikel 5 Wegenverkeerswet).
- Een aantal voertuigeisen zoals het voeren van retro-reflecterende voorzieningen, uitstekende lading en hogere maximum aslast.
- Diverse ontheffingen voor verkeersregels en verkeerstekens, zoals rijden over fietspaden, laten stilstaan van voertuigen, geslotenverklaringen, verplichte rijrichtingen en keerverboden. Hierdoor vervalt de gemeentelijke ontheffing voor wat betreft de verkeersregels en verkeerstekens voor de gladheidbestrijding.

2. Werkwijze

2.1. Routeverdeling – preventief strooien

Omdat de gemeente West Maas en Waal volgens het Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan alle te strooien routes als erftoegangswegen heeft aangemerkt, is het in 2009 vastgestelde Verbeterplan wegen als uitgangspunt gebruikt. Dit verbeterplan kent een nadere onderverdeling van de gemeentelijke wegen.

Voor de gladheidbestrijding zijn de routes verder onderverdeeld in rayons:

- Rayon Leeuwen; kern Wamel, Beneden-Leeuwen en Boven-Leeuwen, buitengebied Boven-Leeuwen
- Rayon Dreumel; kern Dreumel en Alphen en buitengebied Dreumel, Wamel en Alphen
- Rayon Appeltern; kern Appeltern, Altforst, Maasbommel en Blauwe Sluis, buitengebied Appeltern, Altforst, Maasbommel en Beneden-Leeuwen
- Fietspaden; de fietspaden langs de Noord Zuidweg, van Heemstraweg, Veesteeg, Bovendijk, Blauwe Sluis en Muntsedijk.

De viaducten over de N322 worden enkele keren extra gestrooid als de provincie hierom vraagt. Dit omdat deze routes meer gevaar kennen door de aanwezige hellingen.

Naast deze hoofdroutes zijn er enkele aanvullingen bij extreme gladheid (uit te voeren na akkoord coördinator gladheidbestrijding):

- Strooiacties in de woonwijken
- Strooiacties voor of bij evenementen
- Eventueel worden voor andere locaties extra sneeuwplougen ingezet (2 tractoren) uit eigen dienst.

Voor de kaarten en de rayonindelingen wordt verwezen naar bijlage 3.

2.2. Handmatige gladheidbestrijding – curatief strooien

Bij kwetsbare groepen, zoals minder validen en ouderen wordt de mogelijkheid geboden om met de hand te strooien. Hiervoor worden zoutbakken geplaatst. Daarnaast worden de Onderhoudsbrigade en dorpscongiërgen ingezet met handkarren om te strooien op deze plaatsen.

Bij langdurige gladheid (bijvoorbeeld sneeuwval) worden extra handmatige strooiacties uitgevoerd bij diverse openbare gebouwen, bijvoorbeeld het gemeentehuis en de sporthal.

Daarnaast worden, indien nodig (beoordeling coördinator gladheidbestrijding), diverse verkeersvoorzieningen na de strooiacties handmatig gestrooid. Hierbij te denken aan het strooien achter en tussen de vluchtheuvels.

2.3. Zouttekort

Bij een dreigend zouttekort worden in eerste instantie alleen de hoofd/doorgaande wegen bestreden. Ook wordt gekeken naar een aansluiting bij het zoutloket, voor zover dit noodzakelijk is en dit mogelijkheden biedt.

Bij een tekort wordt in eerste instantie overgegaan op het gebruik van pekewater. Deze methode werkt goed bij vorst, maar niet bij sneeuw.

3. Organisatie

3.1. Verantwoordelijken

De verantwoordelijkheid voor de coördinatie van de strooiwerkzaamheden ligt bij de coördinator gladheidbestrijding van de gemeente West Maas en Waal (verder: coördinator). Hij is verantwoordelijk voor de uitvoering en het onderhouden van de contacten met zowel andere wegbeheerders, politie, aannemers als met de eigen medewerkers gladheidbestrijding.

De coördinator ziet ook toe op de veiligheid van het personeel tijdens de uitvoering. De belangrijkste risicofactoren hebben betrekking op:

- Het omgaan met dooimiddelen
- Het bedienen van en werken met gladheidbestrijdingsmaterieel
- Onveilige situaties tijdens het strooien (gladheid tijdens strooien en woon-werkverkeer)

Voor de kerngegevens van de coördinator en plaatsvervanger zie bijlage 1.

3.2. Werkzaamheden

Gedurende de winterdienstperiode geldt een wachtdienstrooster voor het in te zetten personeel. Het wachtdienstrooster wordt vóór aanvang van de winterdienstperiode opgesteld door de Teamleider Openbare Ruimte. Hij maakt dit kenbaar aan de betreffende medewerkers (bijlage 1).

De winterdienstperiode loopt van 1 november tot 1 mei. Voor 1 november wordt een vlootshow gehouden.

Gemeente West Maas en Waal maakt gebruik van het gladheidsmeldsysteem van provincie Gelderland. De dienstdoende gladheidscoördinator van de provincie licht de coördinator van de gemeente in wanneer zij besluiten tot uitrukken. De coördinator houdt zelf de situatie ook in de gaten. Indien blijkt dat een serieuze kans op gladheid zich voordoet kan hij besluiten tot uitrukken. Daarnaast is er afgesproken met de politie dat zij de coördinator informeren bij geconstateerde gladheid.

Binnen de gemeente West Maas en Waal wordt de gladheidsbestrijding deels uitgevoerd door eigen personeel en is een deel uitbesteed aan lokale aannemers.

Er bestaat een systeem van wisseldiensten voor de chauffeurs, ook zijn er voldoende overige medewerkers om te kunnen ruilen van dienst. Bij het langdurig actief zijn van de reguliere strooiploeg, wordt door coördinator besloten of het nodig is een andere ploeg in te schakelen. Dit om de reguliere ploeg de tijd te geven en de rustpauzes in acht te nemen.

De aannemers zijn zelf verantwoordelijk voor het opstellen van de wisseldiensten. Controle hiervan voor de start van het seizoen en tijdens de uitvoering van de diensten vindt plaats door de Teamleider.

De zoutstrooiers, sneeuwplougen en mengopslaginstallaties moeten gedurende de winterperiode 24 uur per dag gebruiksklaar staan. Voertuigen en shovels moeten gedurende de winterperiode 24 uur per dag inzetbaar zijn.

Het toezicht op de uitvoering van de gladheidsbestrijding wordt verzorgd door de coördinator. Buiten en tijdens de normale werktijden wordt een gedeelte van het personeel hiervoor ingezet. Tijdens het winterseizoen heeft gladheidsbestrijding voor deze medewerkers de hoogste prioriteit.

Na afloop van de werkzaamheden worden de zoutstrooiers/sneeuwplougen of op de voertuigen gelaten of van de voertuigen afgezet (dit ter beoordeling van de coördinator). De zoutstrooiers, sneeuwplougen en voertuigen worden na elke strooiactie op de wasplaats van de betreffende locatie schoongespoten.

3.2.1. Oproepprotocol

De coördinator zorgt voor het oproepen van het personeel en aannemers. De lijst met telefoonnummers is vermeld in bijlage 1. Hierbij is bepaald dat de uitruktijd (de tijd tussen het moment waarop wordt besloten om tot een strooiactie over te gaan en het moment waarop de strooiauto de poort van het opslagterrein verlaat) maximaal 1 uur bedraagt.

De richtlijn voor strooitijden (de tijd tussen het moment de strooiauto het opslagterrein verlaat en het moment dat de laatste vierkante meters van de strooiroute zijn gestrooid) bedraagt, onder normale omstandigheden 4,5-5 uur voor alle routes.

3.3. Afstemming andere partijen

Binnen het grondgebied van West Maas en Waal liggen geen rijkswegen, wel provinciale wegen. Provincie Gelderland hanteert, evenals gemeente West Maas en Waal, het preventieve strooibeeld conform de Leidraad. Er is met de provincie een uitruil van het strooien van wegen besproken voor de Van Heemstraweg tussen de N323 en 'Van Bon'. Wij bestrijden de gladheid op de hoofdrijbaan van de Van Heemstraweg. De provincie strooit in ruil daarvoor de aanliggende fietspaden en parallelwegen.

Met de gemeente Druten is de afspraak gemaakt dat de gemeente West Maas en Waal de van Heemstraweg strooit. De Noord Zuidweg wordt gestrooid door de gemeente Druten. Hierbij vindt geen nadere verrekening plaats.

Buiten het uitvoeringsplan van West Maas en Waal om, strooit de gemeente Druten ook nog de Vissert en de Vissersweg.

Met gemeente Tiel is een aanvullende afspraak gemaakt: gemeente West Maas en Waal strooit de Veerweg ter hoogte van Wamel.

3.4. Overige regelingen

De bestuurders van de strooiwagens vallen niet onder het Arbeidstijdenbesluit vervoer omdat de werkzaamheden (de gladheid bestrijden met behulp van strooiwagens) niet onder de normen van dit besluit zijn te brengen. De tachograaf is daarom niet verplicht.

Volgens de Arbeidstijdenwet gelden de volgende aanvullende bepalingen:

- De werknemer moet per periode van 4 weken minimaal 2 keer een periode van 7 dagen geen consignatie worden opgelegd
- De werknemer mag maximaal 13 uur per etmaal arbeid verrichten.

Daarnaast heeft de Gemeente West Maas en Waal voor de eigen medewerkers een afwijkende regeling bepaald: Indien een gemeentelijke medewerker gladheidbestrijding heeft moeten strooien tot na 01.00 uur, waarbij de dienst is gestart vóór 01.00 uur, dan krijgt deze dezelfde dag verlof tot 09.30 uur in november t/m februari, in maart en april tot 09.00 uur (reguliere pauze). Dit verlof komt voor rekening van de werkgever. Indien de eindtijd van het strooien op een tijdstip eindigt waardoor de aanvang van de werktijd later begint dan 09.30 of 09.00 uur, dan zal vanaf 09.30 (09.00 uur) tot begin werktijd verlof moeten worden opgenomen.

De medewerkers van de gladheidbestrijding krijgen voor hun werkzaamheden binnen de gladheidbestrijding de volgende vergoedingen:

- Consignatievergoeding (uitbetaling)
- Bij overwerk buiten de feitelijk vastgestelde werktijd worden de gemaakte uren gecompenseerd in tijd (verlof) en wordt de overwerktoeslag uitbetaald.

De weersomstandigheden kunnen het noodzakelijk maken dat ook overdag gestrooid wordt. De hiervoor aangewezen medewerkers onderbreken in dat geval hun reguliere werk om te gaan strooien. Hierbij is geen sprake van consignatie en van arbeid buiten de vastgestelde werktijd. Dit wordt dan ook niet vergoed.

Twee rayons zijn aanbesteed. Hierbij zijn vaste kosten per strooibeurt per rayon afgesproken. De aannemers en coördinator registreren de opdrachten wanneer de rayons gestrooid worden. Deze registraties worden met elkaar vergeleken. Op basis hiervan dient de aannemer de factuur in.

4. Communicatie

Voor zowel betrokkenen binnen de organisatie als weggebruikers is het van belang dat de informatie over de gladheidbestrijding tijdig en efficiënt wordt overgebracht.

4.1. Uitvoerende partijen

Iedereen moet weten wat in geval van gladheid van hem wordt verwacht. Hiervoor dient onder andere dit uitvoeringsplan.

Daarnaast wordt er voor de start van het strooiseizoen een bijeenkomst belegd vanuit Team Openbare Ruimte: de vlootshouw. Hieraan nemen alle betrokken medewerkers en externe partijen deel. In deze bijeenkomst wordt de procedure uitgelegd en eventuele wijzigingen worden medegedeeld. Hierin is ook plaats voor vragen en opmerkingen.

Door de Teamleider worden afspraken gemaakt met de dorpsconciërge en de Onderhoudsbrigade.

4.2. Externe communicatie

Burgers en bedrijven binnen het beheersgebied worden door middel van internet en het huis-aan-huisblad De Waalkanter geïnformeerd over de wijze waarop de gladheid wordt bestreden. Daarbij wordt ook vermeld waar zij terecht kunnen voor het stellen van vragen of het indienen van klachten.

De volgende informatie wordt verstrekt:

- De strooiroute en prioriteitsvolgorde
- Algemene informatie die van belang is voor de burger
- De mogelijkheid om vragen te stellen of klachten in te dienen.

Daarnaast wordt dit uitvoeringsplan verspreid onder de plaatselijke politie (lokaal en meldkamer), brandweerposten, buurgemeenten en provincie Gelderland.

5. Registratie en evaluatie

5.1. Registratie

Een goede registratie van de kerngegevens van de uitvoering gladheidbestrijding is belangrijk uit het oogpunt van verantwoording en als basis voor de evaluatie na het seizoen.

Tot de te registreren gegevens behoren:

- bron, datum en tijd van de gladheidsmelding
- motivering om in bepaalde situaties wel of niet te strooien
- tijdstippen waarop met een strooiroete wordt gestart en waarop deze wordt afgerond
- verbruik dooimiddel
- betrokken medewerkers en voertuigen
- tussentijdse voortgangsrapportage strooien (tijd, plaats voertuig op route, bijzonderheden)
- calamiteiten en bijzonderheden
- het plaatsen van de zoutbakken
- het aanvullen van de zoutbakken.

Het registratieformulier ten behoeve van tijdschrijven, de aannemer en de facturatie richting aannemer is vermeld in bijlage 2.

5.2. Evaluatie

De evaluatie van de werkzaamheden op het gebied van de gladheidbestrijding vindt plaats aan het eind van het strooiseizoen (medio mei).

Het initiatief wordt genomen door de Teamleider Openbare Ruimte.

Punten die meegenomen worden zijn onder andere:

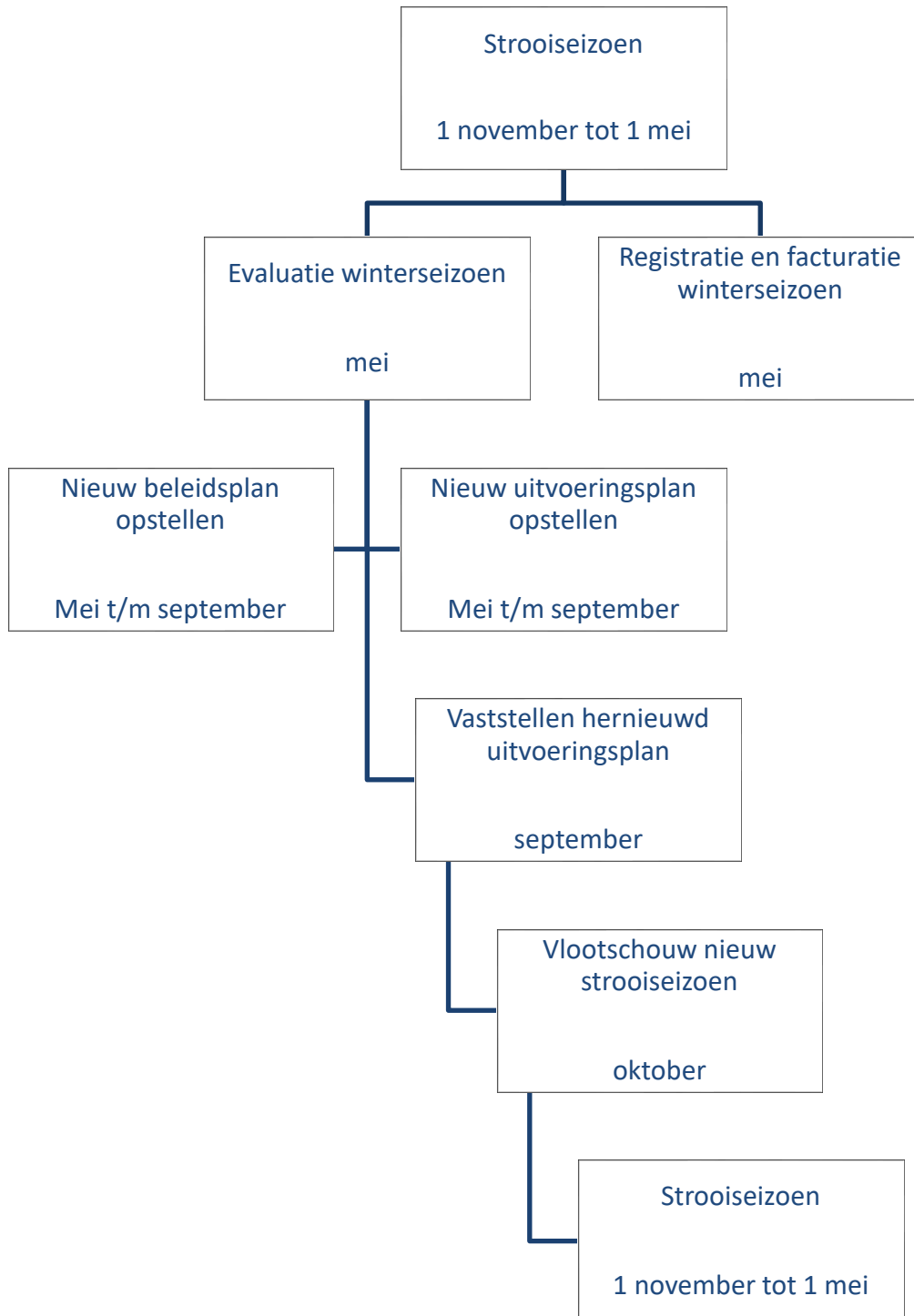
- Juridische aspecten: klachten en schadeclaims
- Arbo en veiligheid: werkzaamheden uitgevoerd volgens plan en rooster, gesignaleerde veiligheidsrisico's
- Organisatie: verantwoordelijkheden duidelijk, normen gehaald voor wat betreft alarmering
- Communicatie: alle betrokkenen op de hoogte, afstemming met andere beheerders
- Financiën: gemaakte kosten, verhouding tot budgetten.

Onderdeel van de evaluatie is een overleg met de uitvoerende medewerkers van de gemeente en de medewerkers van de aannemer. Belangrijk gespreksonderwerp is het zoeken naar verbeterpunten.

De evaluatie wordt schriftelijk vastgelegd en wordt in het eerstvolgende uitvoeringsplan verwerkt.

6. Planning

In onderstaand schema wordt een indicatie gegeven voor de periode van uitvoering van de verschillende werkzaamheden.

Bijlage 1 gegevens personeel en externen (niet openbaar)

Bijlage 2 Strooischema eigen chauffeurs

Schema eigen chauffeurs strooiseizoen 2018-2019

Wisseltijd maandag 08.00 uur
Wissels doorgeven aan waarnemers

 = Gerrit

 = Otto

2018

November

w	ma	di	wo	do	vr	za	zo
44				1	2	3	4
45							
46	5	6	7	8	9	10	11
47	12	13	14	15	16	17	18
48	19	20	21	22	23	24	25
	26	27	28	29	30		

December

w	ma	di	wo	do	vr	za	zo
48						1	2
49	3	4	5	6	7	8	9
50	10	11	12	13	14	15	16
51	17	18	19	20	21	22	23
52	24	25	26	27	28	29	30
1	31						

2019

Januari

w	ma	di	wo	do	vr	za	zo
1		1	2	3	4	5	6
2	7	8	9	10	11	12	13
3	14	15	16	17	18	19	20
4	21	22	23	24	25	26	27
5	28	29	30	31			

Februari

w	ma	di	wo	do	vr	za	zo
5					1	2	3
6	4	5	6	7	8	9	10
7	11	12	13	14	15	16	17
8	18	19	20	21	22	23	24
9	25	26	27	28			

Maart

w	ma	di	wo	do	vr	za	zo
9						1	2
10	4	5	6	7	8	9	10
11	11	12	13	14	15	16	17
12	18	19	20	21	22	23	24
13	25	26	27	28	29	30	31

April

w	ma	di	wo	do	vr	za	zo
14	1	2	3	4	5	6	7
15	8	9	10	11	12	13	14
16	15	16	17	18	19	20	21
17	22	23	24	25	26	27	28
18	29	30					

Bijlage 3 Formulieren registratie

Gemeente
West
Maas en
Waal

Registratieformulier Gladheidbestrijding

Datum:-.....- 20.... dag:.....

Chauffeur:

Strooiploeg Leeuwen
 Dreumel
 Appeltern
 Fietspaden
 Shovel
 Toezicht: van.....uur tot.....uur

Bijrijder: vanuur tot.....uur

Aanvang strooien:uur

Einde strooien:uur

Dosering:	gr/m ²	nat / droog	
	Totaal		Dag	
Zout fijn:	kg	ton
Nacl:	Liter (vloeistof)	m ³
Uren:	uur	uur
Werkuren:	uur	uur
Afstand:	m	km
Werkafstand:	m	km

Opmerking:.....
.....
.....

Zoutbakken plaatsen

Zoutbakken aanvullen

Bijlage 4 Rayons en stroiroutes (aparte bijlage)